

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och vissa lagar som har samband med den och förslag till lag om upphävande av lagen om sociala företag

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och vissa lagar som har samband med den och förslag till lag om upphävande av lagen om sociala företag (RP 175/2022 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 68/2022 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Tarja Krakau, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Ville Heinonen, arbets- och näringsministeriet
- ledande sakkunnig Samuli Miettinen, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Joni Rehunen, social- och hälsovårdsministeriet
- sakkunnig Meeri Seppä, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Matilda Tyni, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- utbetalningsdirektör Pauliina Smolander, UF-centret
- servicechef Kari Pikkarainen, Norra Österbottens arbets- och näringsbyrå
- ledande expert Niko Vähäkuopus, Nylands arbets- och näringsbyrå
- chef för sysselsättningstjänster Taisto Tuominen, Lahtis stad
- utvecklingschef Marjo Pekkonen, Uleåborgs stad
- chef för sysselsättningstjänster Minna Virta, Salo stad
- projektchef Anu Tirkkonen, Finlands Kommunförbund
- generalsekreterare Vertti Kiukas, SOSTE Finlands social och hälsa rf
- ordförande Irma Hirsjärvi, Työttömien Keskusjärjestö ry
- expert Reetta Pietikäinen, Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
- ordförande Tuija Pohjola, Lintulammen asukasyhdistys ry
- tf. direktör för Konttikedjan Leevi Heimonen, Finlands Röda Kors

Betänkande AjUB 25/2022 rd

- verkställande direktör Taina Vuorimies, Finlands Återanvändningscentrals förening rf
- verkställande direktör Soile Kuitunen, Stiftelsen för Rehabilitering
- planerare Jaana Joutsiluoma, Sininauhasäätö-koncernen
- verkställande direktör Jaana Pakarinen, Vates-stiftelsen
- personaldirektör Janne Toivonen, Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab
- professor Jukka Snell.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- Folkpensionsanstalten
- Södra Karelens välfärdsområde
- Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Finlands näringsliv rf
- Företagarna i Finland rf
- Förbundet Utvecklingsstörning rf
- Ungdomssektorns takorganisation i Finland Allians rf.

Inget att anmärka:

- Akava ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras. Dessutom ändras lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, lagen om inkomst-datasystemet, arbetsavtalslagen och lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås mindre ändringar också i vissa skattelagar. Det föreslås att lagen om sociala företag upphävs.

Propositionen hänför sig till regeringsprogrammets mål att öka användningen av lönesubvention inom den privata sektorn. Propositionen syftar till att förenkla bestämmelserna om lönesubvention och på så sätt öka användningen av lönesubvention i synnerhet i företag. Avsikten med att öka användningen av lönesubvention i företag är att öka effekterna av subventionen och därigenom höja sysselsättningsgraden.

Systemet med lönesubvention ska förenklas genom att subventionen begränsas till att främja sysselsättningen av sådana arbetslösa arbetssökande som är arbetstagare med funktionshinder eller arbetstagare med sämre förutsättningar enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd. I fråga om läroavtalsutbildning kan lönesubvention beviljas också för lönekostnaderna för andra arbetslösa arbetssökande.

Det föreslås att beloppet av den lönesubvention som beviljas på grund av brister i yrkeskompetensen ska förenhetligas och utgöra 50 procent av lönekostnaderna. Det subventionsbelopp som beviljas för en arbetstagare med funktionshinder föreslås utgöra 70 procent av lönekostnaderna.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

Lönebikostnader eller semesterpenning som arbetsgivaren ska betala kan i fortsättningen inte täckas med lönesubvention.

Lönesubvention ska i regel kunna beviljas för fem eller tio månader beroende på hur länge arbetslösheten pågått före subventionen.

Att bevilja lönesubvention på nytt för att främja samma persons sysselsättning föreslås vara möjligt utan att personen varit arbetslös en viss tid, förutsatt att subventionsvillkoren uppfylls. Subvention kan dock inte på nytt beviljas en arbetsgivare som tidigare beviljats lönesubvention för lönekostnader som hänför sig till samma person innan tre år har förflutit från det att den föregående subventionsperioden gått ut.

Begreppet näringsverksamhet i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslås bli ersatt med begreppet ekonomisk verksamhet för att begreppet ska överensstämma med Europeiska unionens regler om statligt stöd. Sysselsättningspolitiska understöd och lönesubvention på 100 procent beviljas som de minimis-stöd, om understödet eller subventionen beviljas för verksamhet som enligt arbets- och näringsbyråns bedömning påverkar handeln mellan Europeiska unionens medlemsstater.

Ett nytt sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år ska införas. Stödet ska beviljas utan ändamålsenlighetsprövning, om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls. Stöd betalas till ett belopp som motsvarar 70 procent av de stödberättigande lönekostnaderna för högst 10 månader.

Därtill föreslås det att bestämmelserna om de förutsättningar för beviljande av lönesubvention som gäller arbetsgivare och bestämmelserna om överföring av den som anställts med subvention ska ändras. För att trygga den rätt till information som behövs för utbetalning av de föreslagna stöden föreslås det att lagen om inkomstdatasystemet ändras. Lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, 13 kap. 6 § 2 mom. i arbetsavtalslagen samt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras på det sätt som de föreslagna ändringarna i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice förutsätter.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Regeringen föreslår att bestämmelserna om lönesubvention i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras. Dessutom ändras lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, lagen om inkomstdatasystemet, arbetsavtalslagen och lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås mindre ändringar också i vissa skattelagar. Det föreslås att lagen om sociala företag upphävs.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

Propositionen hänför sig till regeringens mål att öka användningen av lönesubvention inom den privata sektorn och därigenom höja sysselsättningsgraden. I fortsättningen försöker man få företagen att anställa fler arbetslösa arbetssökande med lönesubvention genom att förtydliga bestämmelserna om lönesubvention och så att systemet är mer förutsägbart än för närvarande och förfarandet för beviljande och utbetalning av lönesubvention blir snabbare. Syftet med att öka användningen av lönesubvention är att främja sysselsättningen av personer med svag ställning på arbetsmarknaden. Utskottet ställer sig bakom målen och ser dem som viktiga.

De viktigaste förslagen i propositionen gäller ändringar i lönesubventionens målgrupper, stödets varaktighet, förenhetligande av stödprocenten samt de lönekostnader som ska täckas med lönesubvention. Dessutom föreslås det i propositionen att det införs ett nytt sysselsättningsstöd för personer som fyllt 55 år. Stödet ska beviljas utan ändamålsenlighetsprövning.

Sammantaget anser arbetslivs- och jämställdhetsutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen med kommentarerna och ändringsförslagen nedan.

Hundra procentig lönesubvention

Lönesubvention kan beviljas antingen i enlighet med EU:s allmänna gruppundantagsförordning om statligt stöd eller som de minimis-stöd. Lönesubvention kan i vissa situationer också beviljas som stöd som inte utgör statligt stöd enligt reglerna.

Enligt 9 § i den gällande lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice är lönesubventionens belopp för föreningar, stiftelser och registrerade religionssamfund (nedan *organisationer*) som anställer en arbetssökande i uppgifter som inte betraktas som näringsverksamhet under högst 12 månader 100 procent av de lönekostnader för den som anställs med subventionen som motsvarar högst 65 procents arbetstid av den ordinarie maximiarbetstiden i branschen, dock högst det maximibelopp som anges i statsbudgeten.

Begreppet näringsverksamhet används i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice för att avgöra om lönesubventionen ska betraktas som statligt stöd eller inte. Begreppet har inte definierats i bestämmelserna om lönesubvention, utan tolkningen av begreppet näringsverksamhet anges i arbets- och näringsministeriets tillämpningsanvisning om lagen och förordningen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice (TEM/2376/00.03.05.02/2017).

En förening eller stiftelse betraktas enligt anvisningen som en arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet, om försäljningen av tjänster och produkter är fortlöpande och sker i förvärvssyfte och i konkurrensförhållanden. Det har fästs vikt vid om verksamheten är allmännyttig och om det i verksamheten är fråga om skattepliktig näringsverksamhet. I tillämpningsanvisningen påpekas det att exempelvis återvinningscentralverksamhet i regel inte betraktas som näringsverksamhet, om de erbjudna produkterna inte bearbetas och de har skaffats utan vederlag.

Ett avgörande i enlighet med gällande tillämpningspraxis om typen av organisationsverksamhet och således om huruvida ett stöd ska betraktas som statligt stöd eller inte kan leda till en lösning som är felaktig med tanke på reglerna om statligt stöd och till återkrav av stödet, eftersom man vid bedömningen av näringsverksamhet fäster vikt vid andra omständigheter än i regleringen av stat-

Betänkande AjUB 25/2022 rd

ligt stöd. I lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice behöver det därför enligt propositionen skapas klarhet i fråga om situationer där det bedöms om en ekonomisk förmån utgör sådant statligt stöd för mottagaren som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

För att förtydliga bedömningen föreslås det i propositionen att begreppet näringsverksamhet ersätts med begreppet ekonomisk verksamhet. Som ekonomisk verksamhet betraktas i EU-domstolens avgörandepraxis all verksamhet där tjänster och varor tillhandahålls på marknaden och där det inte har betydelse vid bedömningen vilken juridisk form enheten har eller huruvida företaget eftersträvar vinst. Om den ekonomiska verksamheten påverkar handeln mellan EU:s medlemsstater utgör det stöd som beviljas för denna verksamhet statligt stöd.

När arbets- och näringsbyrån prövar om stöd ska beviljas ska den bedöma om organisationens ekonomiska verksamhet påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Om det bedöms att det finns handelseffekter, beviljas stödet som de minimis-stöd. Bestämmelser om de kännetecken utifrån vilka verksamheten anses ha handelseffekter föreslås i propositionen bli utfärdade genom förordning av statsrådet. Den föreslagna ändringen gäller också sysselsättningspolitiskt understöd som beviljas organisationer.

Ändringens konsekvenser. Vid utskottets sakkunnigutfrågning har åtskilliga aktörer, i synnerhet företrädare för organisationer och kommuner, ansett att ändringen av organisationernas stöd på 100 procent är dålig och har negativa sysselsättningseffekter. I de yttranden som fått har det ansetts att bestämmelserna om statligt stöd inte kräver de strikta kriterier som föreslås i propositionen. Dessutom har det ansetts att den föreslagna ändringen hotar verksamheten inom organisationer inom den tredje sektorn som är verksamma på övergångsarbetsmarknaden när det gäller att stödja och handleda svårssysselsatta personer och således försämrar sysselsättningen särskilt för dem som har det sämst ställt.

Utskottet betonar att syftet med lönesubventionsreformen är att stödja sysselsättningen av personer med svag arbetsmarknadsposition. Utskottet anser att konsekvensbedömningarna i propositionen är svåra att greppa och att de är bristfälliga särskilt i fråga om organisationer. Också rådet för bedömning av lagstiftningen anser i sitt yttrande om propositionen att utkastet till proposition inte i tillräcklig utsträckning bedömer de negativa konsekvenserna av ändringen för olika föreningar och stiftelser.

Som en del av övergångsarbetsmarknaden är organisationerna inom den tredje sektorn en central del av servicesystemet för svårssysselsatta personer. Utskottet anser det vara viktigt att de speciella egenskaperna hos organisationer inom den tredje sektorn som tillhandahållare av sysselsättnings tjänster och utvecklare av arbetsförmågan identifieras och tryggas. Utskottet påpekar att det behövs en övergångsarbetsmarknad för att möjliggöra en väg från långvarig arbetslöshet till den öppna arbetsmarknaden, men också för att personer med svag arbetsmarknadsposition ska få möjlighet till meningsfullt arbete och till ett i det avseendet meningsfullt liv.

Enligt utredning till utskottet minskar den föreslagna reformen avsevärt det lönesubventionerade arbetet framför allt inom stora organisationer som är verksamma på övergångsarbetsmarknaden. Utskottet ser det som möjligt att den föreslagna ändringen försvårar eller i vissa fall rentav hin-

Betänkande AjUB 25/2022 rd

drar organisationer inom den tredje sektorn från att arbeta för sysselsättningen bland dem som länge varit arbetslösa. Därför föreslår utskottet nedan i detaljmotiveringen att 7 kap. 8 § i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice ändras så att den gällande regleringen och praxis i fråga om hundra procentig lönesubvention till organisationer fortsätter.

Stödet till sysselsättningen av personer med funktionsnedsättning

Enligt den föreslagna 7 kap. 3 § beviljas lönesubvention inte om arbetsgivaren tidigare har beviljats lönesubvention eller i 7 a kap. avsett sysselsättningsstöd för lönekostnader för ett anställningsförhållande för samma person och det har gått mindre än tre år från det att subventionen eller stödet upphörde.

Utskottet konstaterar att det finns många orsaker till att exempelvis personer med funktionsnedsättning sysselsätts i flera olika anställningsförhållanden för viss tid hos samma arbetsgivare. Enligt erhållen utredning har man inom Södra Karelens social- och hälsovårdsdistrikt med framgång prövat att på underentreprenad anställa personer med utvecklingsstörning i syfte att ombilda arbete inom socialvårdens arbetsverksamhet till anställningar. Arbetsuppgifterna har varit säsongsbetonade och utförts på beställning. Det har rört sig om fastighetsservice, små reparationer, städarbete och arbete utomhus med stöd av arbetskonsulent. Anställningsförhållandet har upphört samtidigt som arbetet, men sedan fortsatt i ett nytt anställningsförhållande hos samma arbetsgivare, när det åter funnits arbete att få. Sysselsättningen har stötts med lönesubvention.

Enligt de föreslagna bestämmelserna kommer den här sysselsättningsverksamheten inte längre vara möjlig framöver. Utskottet anser att detta inte är ändamålsenligt och föreslår att bestämmelsen ändras på det sätt som framgår av detaljmotiveringen till 7 § nedan.

Uppföljning

Utskottet ser det som viktigt att måluppfyllelsen noga följs upp. Utskottet betonar särskilt vikten av att bevaka om användningen av lönesubvention ökar inom den privata sektorn i enlighet med lagens syfte.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice

7 kap. Lönesubvention

2§. Lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen. Utskottet korrigerar ett skrivfel i 2 mom. i den finska språkdräkten.

5§. Lönekostnader som täcks med lönesubvention. Utskottet har korrigerat ett fel i det finskspråkiga namnet på en lag som nämns i 2 mom. 3 punkten. Dessutom har utskottet som teknisk korrigerande strukit orden ”2 mom.” i 2 mom. 3 punkten.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

7§. Lönesubvention för anställning av arbetstagare med funktionshinder. Utskottet föreslår att paragrafen ändras så att regleringen gör det möjligt för en arbetslös arbetssökande vars möjligheter att få arbete har minskat väsentligt på grund av skada eller sjukdom att på nytt beviljas lönesubvention trots att arbetsgivaren har beviljats lönesubvention eller sysselsättningsstöd enligt 7 a kap. för lönekostnader som föranleds av samma persons anställningsförhållande och det har gått mindre än tre år sedan subventionen upphörde. Ändringen görs på så sätt att en hänvisning till 3 § 3 mom. 5 punkten fogas till 1 mom.

8§. Lönesubvention på 100 procent. Utskottet föreslår att paragrafen ändras så att beloppet av den lönesubvention som beviljas en förening, en stiftelse eller ett registrerat religionssamfund är 100 procent av de i 5 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention förhöjt med koefficienten 1,23, om den som anställs med subvention har varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av lönesubventionen. Till lönekostnaderna räknas lönekostnader som motsvarar högst 65 procent av den ordinarie maximiarbetstiden i branschen.

Utövandet av näringsverksamhet tolkas enligt arbets- och näringsministeriets tillämpningsanvisning om lagen och förordningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (TEM/2376/00.03.05.02/2017). Syftet med ändringen är att tillförsäkra organisationerna möjlighet att få lönesubvention på 100 procent för sysselsättning av personer som länge varit arbetslösa. Till denna del motsvarar bestämmelsen således nuläget.

Ändringen gäller också sysselsättningsunderstöd som beviljas organisationer.

Om arbets- och näringsbyrån bedömer att organisationen bedriver näringsverksamhet beviljas lönesubvention som de minimis-stöd.

9§. Lönesubvention för anställning av personer som fyllt 60 år och varit arbetslösa länge.

Utskottet föreslår att 3 mom. ändras så att det i stället för stöd som beviljas arbetsgivare som bedriver ekonomisk verksamhet i paragrafen föreskrivs om beviljande av stöd för ekonomisk verksamhet. Arbetsgivaren kan bedriva både ekonomisk verksamhet och annan verksamhet än ekonomisk verksamhet. Den föreslagna ändringen gör det möjligt att bevilja stöd separat för varje verksamhet. Stöd för icke-ekonomisk verksamhet är stöd som inte omfattas av bestämmelserna om statligt stöd. Beviljande av stöd för ekonomisk verksamhet betraktas som de minimis-stöd.

10§. Lönesubvention för läroavtalsutbildning. Utskottet föreslår att 3 mom. ändras så att det i stället för stöd som beviljas arbetsgivare som bedriver ekonomisk verksamhet i paragrafen föreskrivs om beviljande av stöd för ekonomisk verksamhet. Arbetsgivaren kan bedriva både ekonomisk verksamhet och annan verksamhet än ekonomisk verksamhet. Den föreslagna ändringen gör det möjligt att bevilja stöd separat för varje verksamhet. Stöd för icke-ekonomisk verksamhet är stöd som inte omfattas av bestämmelserna om statligt stöd. Beviljande av stöd för ekonomisk verksamhet betraktas som de minimis-stöd.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

7 a kap. Sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år

2§. Förutsättningar för beviljande av stöd. Utskottet har korrigerat ordet ”tarkoitettulla” till ”tarkoitettulle” i första meningen i 1 mom. i den finska versionen. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

4§. Tillämpning av vissa bestämmelser om lönesubvention på sysselsättningsstöd. Utskottet har som teknisk korrigering strukit slutet på sista meningen i paragrafen.

Ikraftträdandebestämmelsen. Utskottet föreslår att bestämmelserna i den lag som gällde vid tidpunkten för beslutet om beviljande ska tillämpas på lönesubventionsperioden, om arbetsgivaren överför den som anställts med lönesubvention till en annan arbetsgivare eller om den som anställts med subventionen övergår till anställning på grund av överlåtelse av rörelse. Utskottet föreslår därför att bestämmelsen om överföring stryks och att en punkt om överlåtelse av rörelse fogas till bestämmelsen.

3. Lagen om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

13§. Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet. Efter att den aktuella propositionen överlämnades har 13 § i lagen om inkomstdatasystemet ändrats genom lagen om ändring av inkomstdatasystemet (940/2022). Därför föreslår utskottet att 13 § 1 mom. 23 punkten i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) ändras sådan den lyder i lag 940/2022.

4. Lagen om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

Lagen om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet (679/2022) har upphävts genom lagen om upphävande av lagen om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet och lagen om temporär ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet (939/2022). Utskottet föreslår därför att lagförslag 4 förkastas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 5—10 i proposition RP 175/2022 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 3 i proposition RP 175/2022 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen förkastar lagförslag 4 i proposition RP 175/2022 rd.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 11 kap. 4 §, 13 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten och 7 § 2 mom. 4 punkten, av dem 13 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten och 7 § 2 mom. 4 punkten sådana de lyder i lag 337/2022,

ändras 1 kap. 3 § 10 punkten och 3 a §, 5 kap. 7 § 3 mom., 7 kap., 10 kap. 3 § 1 mom., rubriken för 11 kap. samt 11 kap. 1 § 3 mom., det inledande stycket i 12 kap. 7 § 1 mom., 13 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten och 2 § 2 mom. 5 punkten samt 14 kap. 3 mom. 2 punkten, av dem 1 kap. 3 § 10 punkten, rubriken för 11 kap. och 11 kap. 1 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1366/2014, 1 kap. 3 a §, 5 kap. 7 § 3 mom., 10 kap. 3 § 1 mom. och 14 kap. 3 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 1456/2016, samt 13 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten, 2 § 2 mom. 5 punkten sådana de lyder i lag 337/2022, samt

fogas till 1 kap. 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1050/2013, 1366/2014, 548/2017, 1379/2021 och 670/2022, nya 11 och 12 punkter, till lagen ett nytt 7 a kap., till 11 kap. 1 §, sådan den lyder i lagarna 1050/2013 och 1366/2014, nya 4 och 6 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. och det nuvarande 5 mom. blir 7 mom., som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

10) *den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd* kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget,

11) *lönesubventionerat arbete* arbete

a) där arbetsgivaren har beviljats lönesubvention enligt 7 kap. 1 § för lönekostnaderna för en anställd,

Betänkande AjUB 25/2022 rd

- b) där arbetsgivaren har beviljats sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år enligt 7 a kap. för lönekostnaderna för en anställd,
 - c) för vilket en kommun betalas stöd enligt 11 kap. 1 § 4 mom.,
 - d) för vilket statliga ämbetsverk eller inrättningar har anvisats anslag enligt 7 kap. 15 §.
- 12) *ekonomisk verksamhet* tillhandahållande av varor eller tjänster på marknaden.
-

3 a §

Tillämpning av den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd

Om stöd som avses i denna lag beviljas i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd, tillämpas på stödet utöver villkoren enligt denna lag de villkor som föreskrivs i den förordningen.

Stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd beviljas inte, om

- 1) den som ansöker om stöd är ett företag i svårigheter enligt artikel 2.18 i den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd, eller
- 2) den som ansöker om stöd är föremål för ett betalningskrav enligt artikel 1.4 a i den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd till följd av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

5 kap.

Arbetskraftsutbildning

7 §

Gemensam anskaffning av utbildning

Om utbildningen genomförs tillsammans med en arbetsgivare som bedriver ekonomisk verksamhet så att personer som arbetar med uppgifter hos arbetsgivaren deltar i utbildningen och målet för utbildningen är att arbetstagarna ska fortsätta i uppgifter hos arbetsgivaren efter utbildningen, utgör den andel av utbildningen som staten finansierar stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

7 kap.

Lönesubvention

1 §

Lönesubvention

Lönesubvention är ett stöd som är avsett för att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och som arbets- och näringsbyrån kan bevilja arbetsgivare för lönekostnader. Syftet med lönesubventionerat arbete är att främja sysselsättningen för arbetslösa arbetssökande på den öppna arbetsmarknaden genom att förbättra deras yrkeskompetens. Med lönesubventionerat arbete främjas också möjligheterna för arbetstagare med funktionshinder och för personer som fyllt 60 år och varit arbetslösa länge att få arbete och att delta i arbetslivet.

När arbets- och näringsbyrån beviljar lönesubvention kan den ställa behövliga villkor för erhållande av subventionen med avseende på den arbetssökande och syftet med subventionen.

2 §

Lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen, när en arbetslös arbetssökande som anställs i anställningsförhållande

- 1) är 15–24 år,
- 2) har fyllt 50 år,
- 3) inte har avlagt studentexamen, en i lagen om yrkesutbildning avsedd examen eller en med dessa jämförbar utländsk examen på andra stadiet,
- 4) är berättigad till en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration, eller
- 5) inte har förvärvsarbetat under de senaste sex månaderna.

För att lönesubvention ska beviljas för förbättring av yrkeskompetensen krävs det att arbets- och näringsbyrån bedömer att arbetssökandens arbetslöshet beror på brister i yrkeskompetensen och att lönesubventionerat arbete kan förbättra hans eller hennes yrkeskompetens och sysselsättningsmöjligheter på den öppna arbetsmarknaden. Om den som anställs med lönesubvention har varit arbetslös kortare tid än 12 månader utan avbrott omedelbart före beviljandet av subventionen, krävs det för att lönesubvention ska beviljas dessutom att personen sannolikt kommer att vara arbetslös längre än 12 månader om lönesubvention inte beviljas.

3 §

Förutsättningar som gäller arbetsgivare i fråga om lönesubvention

Lönesubvention kan beviljas kommuner, samkommuner, välfärdsområden, sammanslutningar och andra arbetsgivare, dock inte statliga ämbetsverk eller inrättningar. Fysiska personer kan beviljas lönesubvention endast för ekonomisk verksamhet.

Lönesubvention beviljas i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd. Det som föreskrivs ovan tillämpas dock inte vid beviljande av lönesubvention

Betänkande AjUB 25/2022 rd

- 1) till kommuner för verksamhet som enligt 126 § i kommunallagen inte betraktas som verksamhet på den konkurrensutsatta marknaden,
 - 2) till välfärdsområden för verksamhet som enligt 131 § i lagen om välfärdsområden inte betraktas som verksamhet på den konkurrensutsatta marknaden,
 - 3) i form av subvention på 100 procent enligt 8 § i detta kapitel,
 - 4) i syfte att främja sysselsättningen för en person som fyllt 60 år och varit arbetslös länge så som avses i 9 § i detta kapitel, eller
 - 5) för läroavtalsutbildning.
- Lönesubvention beviljas inte, om
- 1) arbetsgivaren under de 12 månader som föregår ansökan om lönesubvention har sagt upp arbetstagare av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker och inte har anställt arbetstagare därefter i sådan omfattning att antalet arbetstagare som står i anställningsförhållande till arbetsgivaren vid tidpunkten för beviljandet av lönesubvention är minst lika stort som antalet arbetstagare vid tidpunkten för uppsägningen; det som föreskrivs ovan tillämpas inte när lönesubvention beviljas en sådan arbetsgivare som avses i 2 mom. 1 eller 2 punkten,
 - 2) subventionen skulle snedvrider konkurrensen mellan aktörer som erbjuder samma produkter eller tjänster,
 - 3) arbetsgivaren på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala lön, skatter eller lagstadgade avgifter, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda skäl som har samband med den person som anställs med lönesubvention anser det vara lämpligt att bevilja subventionen,
 - 4) arbetsgivaren har gjort sig skyldig till ett sådant förfarande som avses i 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen (688/2001),
 - 5) arbetsgivaren tidigare har beviljats lönesubvention eller i 7 a kap. avsett sysselsättningsstöd för lönekostnader för ett anställningsförhållande för samma person och det har gått mindre än tre år från det att subventionen eller stödet upphörde, eller
 - 6) arbetsgivaren innan lönesubvention beviljas har beviljats annat stöd för lönekostnaderna för den som anställs med subvention, så att det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning är endast ett litet lönesubventionsbelopp som skulle betalas ut i enlighet med 13 § 3 mom. i detta kapitel.

4 §

Förutsättningar som gäller anställningsförhållandet i fråga om lönesubvention

Lönesubvention beviljas inte om det anställningsförhållande som subventionen är avsett för har börjat innan beslut om beviljande av subvention har fattats.

Lönesubvention kan beviljas om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga. Lönesubvention kan dock inte beviljas, om lönen enbart ska bestämmas utifrån arbetsresultatet.

Om den som anställts med subvention till följd av överlåtelse av rörelse, fusion eller delning av en sammanslutning eller sammanslagning av sammanslutningar övergår till anställning hos en annan arbetsgivare under perioden med lönesubvention, kan lönesubvention trots 1 mom. beviljas den mottagande arbetsgivaren för den tid som återstår av den period med lönesubvention som beviljats den överlåtande arbetsgivaren. Den mottagande arbetsgivaren ska lämna in ansökan om lönesubvention till arbets- och näringsbyrån inom en månad efter det att den som anställts med

Betänkande AjUB 25/2022 rd

subvention har övergått till anställning hos förvärvaren av rörelse eller hos den mottagande sammanslutningen.

Lönesubvention beviljas inte för anställning av vikarier som avses i 9 § i lagen om alterneringsledighet (1305/2002).

5 §

Lönekostnader som täcks med lönesubvention

Med lönekostnader som täcks med lönesubvention avses lön som utifrån arbetstid eller utförande av ackordsarbete betalas till en arbetstagare och på vilken förskottsinnehållning ska verkställas.

Till lönekostnaderna räknas dock inte

1) semesterpenning, semesterersättning eller motsvarande ersättning; om semesterlönen betalas i form av semesterpenning enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, kan på begäran av arbetsgivaren som lönekostnader räknas den andel av semesterpenningen som motsvarar den semester som tagits ut under perioden med lönesubvention,

2) mertids- eller övertidsersättning eller penningersättning som betalats ut ur en arbetstidsbank,

3) lönen för den tid arbetsgivaren har rätt till dagpenningförmåner med stöd av 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), rehabiliteringspenning med stöd av 47 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning med stöd av 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller i 82 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) avsedd dagpenning vid smittsam sjukdom med stöd av 8 kap. 1 a § ~~2-mom-~~i sjukförsäkringslagen för lönekostnaderna för den som anställts med subvention,

4) den del av lönen som bestäms utifrån resultatet av det arbete som den som anställts med subvention utför eller som baserar sig på arbetsgivarens resultat, eller

5) kostnadsersättningar eller anställningsförmåner.

6 §

Lönesubventionens belopp och varaktighet

Lönesubventionens belopp utgör 50 procent av de i 5 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention för fem månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar. Om den som anställs med subvention har varit arbetslös i minst 12 månader under de 14 månader som omedelbart föregår beviljandet av lönesubventionen, beviljas lönesubvention dock för 10 månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

7§

Lönesubvention för anställning av arbetstagare med funktionshinder

Trots bestämmelserna i 2 § och 3 § 3 mom. 5 punkten kan arbets- och näringsbyrån bevilja lönesubvention, när en arbetslös arbetssökandes möjligheter att få ett lämpligt arbete har minskat väsentligt till följd av skada eller sjukdom.

Den lönesubvention som beviljas för anställning av arbetstagare med funktionshinder utgör 70 procent av de i 5 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention för 10 månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar.

Trots bestämmelserna i 3 § 3 mom. 5 punkten och 4 § 1 mom. kan arbets- och näringsbyrån förlänga den subventionstid som avses i 2 mom. eller 6 § med högst 24 månader åt gången. En förutsättning för förlängning av subventionstiden är att

1) arbets- och näringsbyrån får ett läkarintyg utfärdat under perioden med lönesubvention över arbets- och funktionsförmågan hos den som anställts med subvention, om det inte är uppenbart onödigt,

2) arbetsgivaren har gjort de rimliga anpassningar som företagshälsovården har rekommenderat,

3) arbets- och näringsbyrån bedömer att produktiviteten hos den som anställts med subvention trots utförda anpassningar har minskat väsentligt och permanent eller varaktigt på grund av skadan eller sjukdomen,

4) ansökan om fortsatt subvention har lämnats in till arbets- och näringsbyrån innan den föregående subventionsperioden har löpt ut, och

5) förutsättningarna enligt 3 § 3 mom. 1–4 punkten och 4 § 2–4 mom. uppfylls när beslut om fortsatt subvention fattas.

Arbets- och näringsbyrån kan utnyttja en sakkunnigbedömning när den bedömer om den förutsättning som anges i 3 mom. 3 punkten uppfylls.

8§

Lönesubvention på 100 procent

Med avvikelse från 6 och 7 § ska beloppet av den lönesubvention som beviljas en förening, en stiftelse eller ett registrerat religionssamfund för annat än näringsverksamhet vara 100 procent av de i 5 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention förhöjt med koefficienten 1,23, om den som anställs med subvention har varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av lönesubventionen. Till lönekostnaderna räknas lönekostnader som motsvarar högst 65 procent av den ordinarie maximiarbetstiden i branschen.

Subvention beviljas för 10 månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar.

Om lönesubventionen enligt 1 mom. beviljas för näringsverksamhet ~~som enligt arbets- och näringsbyråns bedömning påverkar handeln mellan medlemsstaterna~~, beviljas subventionen i form av de minimis-stöd. ~~Bestämmelser om de kännetecken utifrån vilka verksamheten anses påverka handeln mellan medlemsstaterna utfärdas genom förordning av statsrådet.~~

Betänkande AjUB 25/2022 rd

9 §

Lönesubvention för anställning av personer som fyllt 60 år och varit arbetslösa länge

Trots bestämmelserna i 2 § 2 mom. om brister i yrkeskompetensen och bestämmelserna i 6 § om lönesubventionens varaktighet kan lönesubvention beviljas för 24 månader från det att anställningsförhållandet börjar, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar, när arbetssökanden

- 1) har fyllt 60 år vid tidpunkten för när lönesubventionen beviljas, och
- 2) har varit arbetslös i minst 12 månader under de 14 månader som omedelbart föregår beviljandet av lönesubventionen.

Trots bestämmelserna i 3 § 3 mom. 5 punkten och 4 § 1 mom. kan arbets- och näringsbyrån förlänga den subventionstid som avses i 1 mom. med högst 24 månader åt gången, förutsatt att de i 3 § 3 mom. 1–4 punkten och 4 § 2–4 mom. angivna förutsättningarna gällande arbetsgivare och anställningsförhållandet alltför uppfylls och ansökan om fortsatt subvention har lämnats in till arbets- och näringsbyrån innan den föregående subventionsperioden har löpt ut.

~~I fråga om arbetsgivare som bedriver~~ För ekonomisk verksamhet beviljas lönesubvention enligt 1 och 2 mom. i form av de minimis-stöd.

10 §

Lönesubvention för läroavtalsutbildning

Lönesubvention kan beviljas för läroavtalsutbildning för att täcka lönekostnader också för andra än sådana arbetslösa arbetssökande som avses i 2 § 1 mom. Om lönesubvention har beviljats för läroavtalsutbildning innan läroavtalsutbildningen börjar och läroavtalsutbildningen genomförs i anställning hos flera arbetsgivare, kan lönesubvention beviljas även om den som anställts med subvention inte är arbetslös när han eller hon under utbildningstiden övergår till anställning hos en annan arbetsgivare.

Den lönesubvention som beviljas för läroavtalsutbildning ska vid tidpunkten för beviljande av lönesubvention dimensioneras så att den varar hela den tid som arbets- och näringsbyrån anser vara ändamålsenlig. Trots bestämmelserna i 3 § 3 mom. 5 punkten och 4 § 1 mom. kan subventionstiden dock förlängas, om läroavtalsutbildningens längd enligt den personliga utvecklingsplanen för kunnandet ändras under utbildningstiden. Ansökan om fortsatt subvention ska lämnas in till arbets- och näringsbyrån innan den föregående subventionsperioden har löpt ut.

~~I fråga om arbetsgivare som bedriver~~ För ekonomisk verksamhet beviljas lönesubvention ~~för läroavtalsutbildning~~ enligt 1 och 2 mom. i form av de minimis-stöd.

11 §

Överföring av den som anställts med subvention

Den som får lönesubvention kan överföra den som anställts med subventionen till arbete hos någon annan arbetsgivare (användarföretag) i enlighet med 1 kap. 7 § 3 mom. i arbetsavtalslagen, om arbets- och näringsbyrån har beviljat tillstånd för överföringen. En förutsättning för överföring är att

Betänkande AjUB 25/2022 rd

- 1) användarföretaget uppfyller de förutsättningar för beviljande av lönesubvention som gäller arbetsgivare och som avses i 3 § 3 mom. 1–5 punkten,
- 2) arbets- och näringsbyrån bedömer att arbetsuppgifterna hos användarföretaget är sådana att de uppnår det syfte med lönesubvention som anges i 1 §,
- 3) användarföretaget betalar gängse ersättning för arbetstagaren.

Arbetsgivaren ska till ansökan foga en försäkran av användarföretaget om att de villkor som avses i 1 mom. 1 punkten uppfylls.

Under överföringen kan lönesubventionens belopp vara högst det belopp som användarföretaget skulle kunna beviljas om företaget ansökte om lönesubvention, dock inte större än det belopp som beviljats arbetsgivarföretaget.

12 §

Tillfälligt avbrott

Om utförandet av det lönesubventionerade arbetet och lönebetalningen avbryts för minst en månad under subventionsperioden, avbryter närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter utbetalningen av lönesubventionen. Om anställningsförhållandet fortsätter efter avbrottet, ska arbets- och näringsbyrån fatta beslut om att subventionstiden förlängs med den tid som motsvarar avbrottet, dock inte för längre tid än den subventionstid som återstod när avbrottet började. Förlängning kan på sin höjd beviljas fram till den tidpunkt då det förflutit 12 månader sedan perioden inleddes. En förutsättning för att subventionstiden ska kunna förlängas är att arbetsgivaren uppfyller de förutsättningar som anges i 3 § 3 mom. 1–4 punkten.

Den maximitid på 12 månader som anges i 1 mom. tillämpas inte, om lönesubvention har beviljats med stöd av 7–10 §.

13 §

Hur annat stöd påverkar lönesubventionen

Lönesubventionen kan tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnader för den som anställts med subvention och tillsammans med utbildningstersättning som betalas på grundval av läroavtal vara högst lika stor som arbetsgivarens lönekostnader enligt 5 § för den som anställts med subvention. Den lönesubvention på 100 procent som avses i 8 § kan dock tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnader för den som anställts med subvention och stöd för arbetsgivarens bikostnader vara högst 1,23 gånger så stor som de lönekostnader som avses i 5 §.

I fråga om maximibeloppet av den lönesubvention som beviljas enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd tillämpas vad som i den förordningen föreskrivs om kumulering av stöd.

Om lönesubventionen tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnaderna överstiger det maximibelopp som avses i 1 eller 2 mom., dras den del som överstiger maximibeloppet av från subventionen.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

14 §

Lönesubventionens maximibelopp och hinder för utbetalning av lönesubvention

Lönesubvention betalas till ett belopp av högst 1 260 euro per månad. Om subvention beviljats med stöd av 7 § är subventionens maximibelopp 1 770 euro per månad, och om subvention beviljats med stöd av 8 § är maximibeloppet 2 020 euro per månad.

Om utbetalningsperiodens längd avviker från en kalendermånad, divideras maximibeloppet med talet 30 och multipliceras med det antal kalenderdagar som ingår i utbetalningsperioden.

Lönesubventionens maximibelopp justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att beloppen motsvarar förändringen i förtjänstnivåindex.

Lönesubvention betalas inte, om

- 1) den som får subventionen inte följer de villkor som ställs i beslutet om lönesubvention,
- 2) det efter beviljandet av lönesubvention framgår att förutsättningarna enligt 3 § som gäller arbetsgivaren, förutsättningarna enligt 4 § som gäller anställningsförhållandet eller förutsättningarna enligt 11 § som gäller överföring av den som anställts med subvention inte uppfylls,
- 3) lönesubvention har beviljats felaktigt, till ett för stort belopp eller utan grund.

15 §

Anslag som anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar

Arbets- och näringsbyrån kan anvisa statliga ämbetsverk eller inrättningar anslag för lönekostnader som föranleds av att arbetslösa arbetssökande anställs. På användningen av anslagen tillämpas vad som i 1 och 2 §, 3 § 3 mom. 2–4 punkten, 4, 7, 10 och 11 §, 13 § 1 mom. och 14 § 3 och 4 mom. föreskrivs om lönesubvention. Dessutom tillämpas på användningen av anslagen vad som i 6 § och 9 § föreskrivs om lönesubventionens varaktighet.

Av anslagen kan täckas de lönekostnader som avses i 5 § och dessutom den lagstadgade sjukförsäkringsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie och den obligatoriska grupplivförsäkringspremie som arbetstagaren orsakar arbetsgivaren.

Beloppet av de lönekostnader som ersätts för en person är högst 3 410 euro per månad. Om den tid för vilken lönekostnader ersätts avviker från en kalendermånad tillämpas 14 § 2 mom.

7 a kap.

Sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år

1 §

Syftet med sysselsättningsstödet avseende personer som fyllt 55 år

Syftet med stödet är att främja sysselsättningen av personer som fyllt 55 år genom att förbättra deras yrkeskompetens eller företagarfärdigheter.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

2 §

Förutsättningar för beviljande av stöd

Arbets- och näringsbyrån beviljar arbetsgivare som avses i 7 kap. 3 § 1 mom. sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år för lönekostnader, när

1) en arbetslös arbetssökande som anställs i ett anställningsförhållande har fyllt 55 år,
2) en arbetslös arbetssökande som anställs i anställningsförhållande har varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av sysselsättningsstödet, och

3) övriga förutsättningar som anges i denna paragraf uppfylls.

För att sysselsättningsstöd ska kunna beviljas krävs dessutom att den garanterade minimiarbetstiden i arbetsavtalet är 25 timmar i veckan eller, om den ordinarie maximiarbetstiden i branschen är mindre än 37,5 timmar i veckan, minst 65 procent av den ordinarie maximiarbetstiden i branschen. Beviljande av stöd förutsätter även att arbetsgivaren förbinder sig att betala minst den lön som ska betalas enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

Sysselsättningsstöd beviljas inte, om

1) arbetsgivaren under de 12 månader som föregår ansökan om sysselsättningsstöd har sagt upp arbetstagare av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker och inte har anställt arbetstagare därefter i sådan omfattning att antalet arbetstagare som står i anställningsförhållande till arbetsgivaren vid tidpunkten för beviljandet av sysselsättningsstöd är minst lika stort som antalet arbetstagare vid tidpunkten för uppsägningen,

2) arbetsgivaren har försummat sin skyldighet att betala lön, skatter eller lagstadgade avgifter,

3) arbetsgivaren har gjort sig skyldig till ett sådant förfarande som avses i 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen,

4) arbetsgivaren tidigare har beviljats sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år eller lönesubvention enligt 7 kap. för lönekostnaderna för ett anställningsförhållande för samma person och det har gått mindre än tre år från det att stödet eller subventionen upphörde,

5) arbetsgivaren har beviljats annat stöd för lönekostnaderna för samma person,

6) det anställningsförhållande som stödet är avsett för har börjat innan beslut om beviljande av stöd har fattats,

7) den som anställs är en sådan vikarie som avses i 9 § i lagen om alterneringsledighet (1305/2002), eller

8) lönen för den som anställs med stödet bestäms enbart utifrån arbetsresultatet.

3 §

Sysselsättningsstödet belopp och varaktighet

Sysselsättningsstödet utgör 70 procent av lönekostnaderna för den som anställs med stödet för tio månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar.

Vid beräkning av stödbeloppet tillämpas på lönekostnaderna vad som i 7 kap. 5 § föreskrivs om lönekostnader som täcks med lönesubvention.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

Sysselsättningsstöd betalas till ett belopp av högst 1 770 euro per månad. På maximibeloppet tillämpas dessutom vad som i 7 kap. 14 § 2 och 3 mom. föreskrivs om lönesubvention.

4 §

Tillämpning av vissa bestämmelser om lönesubvention på sysselsättningsstöd

På sysselsättningsstöd tillämpas vad som i 7 kap. 4 § 3 mom. föreskrivs om lönesubvention vid överlåtelse av rörelse, vad som i 12 § föreskrivs om tillfälligt avbrott i lönesubventionen och vad som i 14 § 4 mom. föreskrivs om hinder för utbetalning av lönesubvention. Med avvikelse från 7 kap. 12 § kan sysselsättningsstödet dock förlängas oberoende av tidsgränsen på 12 månader ~~och i stället för 7 kap. 3 § 3 mom. 1 4 punkten tillämpas då på hinder för beviljande av stöd 15 § 2 mom. 1 3 punkten.~~

10 kap.

Förmåner enligt prövning som anknyter till service och sakkunnigbedömningar

3 §

Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja arbetsgivare stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, om en person som ska anställas eller som är anställd har en skada eller sjukdom som förutsätter anskaffning av arbetsredskap eller ändringar på arbetsplatsen, och de kostnader som arbetsgivaren orsakas av anskaffningarna eller ändringarna ska anses betydande med beaktande av arbetsgivarens ekonomiska situation. Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen kan också beviljas som ersättning för den hjälp en annan arbetstagare ger. Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen beviljas för ekonomisk verksamhet i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd.

11 kap.

Sysselsättningsskyldighet

1 §

Att ordna möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

Om en sådan arbetslös arbetssökande som avses i 1 eller 2 mom. inte sysselsätts på den öppna arbetsmarknaden och lämplig sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, rehabilitering eller arbete med lönesubvention i anställning hos någon annan än kom-

Betänkande AjUB 25/2022 rd

munen inte kan ordnas för honom eller henne på det sätt som avses i 1 eller 2 mom., är hemkommunen skyldig att på anvisning av arbets- och näringsbyrån ordna möjligheter till arbete för den arbetssökande i sex månader (*sysselsättningsskyldighet*). Kommunen ska ordna möjligheten till arbete så att den som sysselsätts kan påbörja arbetet när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning går ut.

Kommunen har rätt att för lönekostnaderna för en person som kommunen sysselsatt på basis av sysselsättningsskyldighet få 50 procent i stöd. När stödbeloppet räknas ut betraktas de kostnader som avses i 7 kap. 5 § som stödberättigande kostnader. Stöd kan beviljas om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga. Stöd kan dock inte beviljas, om lönen för den som anställs med stödet enbart ska bestämmas utifrån arbetsresultatet. Stödet beviljas av arbets- och näringsbyrån.

På överföring av en person som sysselsatts på grundval av sysselsättningsskyldigheten till arbete hos en annan arbetsgivare (*användarföretag*) tillämpas vad som i 7 kap. 11 § i denna lag föreskrivs om överföring av en person som sysselsatts med lönesubvention.

12 kap.

Genomförande av offentlig arbeidskrafts- och företagsservice och tillhörande samarbete

7 §

Förvägran av offentlig arbeidskrafts- och företagsservice

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen kan av orsaker som anges i 3 kap. 8 § 1 mom. vägra att

13 kap.

Behandling av kunduppgifter

1 §

Användningsändamål

Uppgifter om kunder och producenter av offentlig arbeidskrafts- och företagsservice får användas för

4) övervakning, utveckling, uppföljning, statistikföring, prognostisering och styrning i fråga om de uppgifter som avses i 1 och 2 punkten.

Betänkande AjUB 25/2022 rd

2 §

Uppgifter som behandlas

I fråga om arbetsgivare eller företag som ansöker om eller får offentlig arbetskrafts- och företagsservice får följande uppgifter behandlas:

5) beslut om lönesubvention, sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år och i 11 kap. 1 § 4 mom. avsett stöd samt tillhörande uppgifter om uppföljning och utbetalning,

14 kap.

Sökande av ändring

1 §

Omprövningsbegäran och besvär

Omprövning av beslut får inte begäras och besvär över beslutet får inte anföras om

2) lönesubvention förvägras med stöd av arbets- och näringsbyråns prövning enligt 7 kap. 2 § 2 mom. eller 7 § 1 mom. eller 7 § 3 mom. 3 punkten; omprövning av beslut om lönesubvention får inte begäras och besvär får inte heller anföras till den del beslutet baserar sig på arbets- och näringsbyråns prövning vad gäller lönesubventionens varaktighet enligt 7 § 3 mom., 9 § 2 mom. eller 10 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På lönesubventionsperioder som har beviljats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om en arbetsgivare ansöker om förlängning av lönesubvention som beviljats före ikraftträdandet av lagen, tillämpas bestämmelserna i denna lag. ~~Om en arbetsgivare överför en arbetstagare som anställts med lönesubvention som beviljats innan lagen trätt i kraft till anställning hos en annan arbetsgivare, tillämpas bestämmelserna i denna lag på överföringen.~~ Om en överlåtelse av rörelse enligt 7 kap. 4 § sker efter det att lagen trätt i kraft och subventionen har beviljats före ikraftträdandet, tillämpas på lönesubventionsperioden bestämmelserna i den lag som gällde vid tidpunkten för beslutet om beviljande.

I fråga om en kommuns rätt att få tilläggsstöd för sysselsättning som har verkställts före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om upphävande av lagen om sociala företag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om sociala företag (1351/2003).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 13 § 23 punkten, sådan den lyder i lag 940/2022, som följer:

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare, som följer:

23) till närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter för verkställighet av den lönesubvention, sådant sysselsättningsstöd avse-
ende personer som fyllt 55 år, sådant stöd enligt 11 kap. 1 § 4 mom., den startpeng och den ut-

Betänkande AjUB 25/2022 rd

bildning inom omställningsskyddet som det föreskrivs om i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottet föreslår att lagförslag 4 förkastas.

5.

Lag

om ändring av lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) 2 § 6 punkten, 10 § 1 mom. 3 punkten, rubriken för 11 § samt 11 § 2 mom. och 13 § 2 och 4 mom., av dem 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag 421/2021, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) sysselsatt en arbetssökande som är i lönesubventionerat arbete enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller en enskild kund som har beviljats startpeng enligt 8 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

10 §

Försöksområdets kommuners offentliga arbetskrafts- och företagsservice

Som offentlig arbetskrafts- och företagsservice inom ett försöksområde

3) ska kommunen bevilja följande i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice avsedda förmåner för statens räkning
a) i 7 kap. avsedd lönesubvention,

Betänkande AjUB 25/2022 rd

- b) i 7 a kap. avsett sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år,
- c) i 8 kap. avsedd startpeng,
- d) i 9 kap. 1 § 3 mom. avsedd kostnadsersättning enligt prövning,
- e) i 10 kap. 1 § avsedda förmåner enligt prövning som anknyter till service och sakkunnigbedömningar,

11 §

Undantag som gäller försöksområdets kommuners offentliga arbetskrafts- och företagsservice

Beslutet om beviljande av lönesubvention och sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år fattas av arbets- och näringsbyrån med iakttagande av vad som föreskrivs i 7 och 7 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, om den som ansöker om subvention eller stöd är

- 1) en kommun inom ett försöksområde,
- 2) en samkommun där försöksområdets eller försöksområdenas kommuner har majoriteten av rösträtten,
- 3) en sammanslutning som försöksområdets eller försöksområdenas kommuner har bestämmande inflytande över,
- 4) en sammanslutning som en sådan samkommun har bestämmande inflytande över där försöksområdets eller försöksområdenas kommuner har majoriteten av rösträtten.

13 §

Ordnande av möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

Kommunen inom försöksområdet ska för en sådan arbetslös arbetssökande kund som fyllt 60 år erbjuda möjlighet till i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd sysselsättningsfrämjande service eller i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice avsett lönesubventionerat arbete i anställning hos någon annan än kommunen innan hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare upphör på grund av maximitiden.

På sysselsättningsfrämjande service och arbete som kommunen inom försöksområdet ordnar med stöd av denna paragraf tillämpas vad som i 5 kap. 4 a § och 6 kap. 8 och 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om sysselsättningsfrämjande service och arbete som ordnas med stöd av 11 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Dessutom tillämpas på kommuner inom försöksområden vad som i de bestämmelser som utfärdats med stöd av 11 kap. 1 § 1–3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs om arbets- och näringsbyrån.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 13 kap. 6 § i arbetsavtalslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) 13 kap. 6 § 2 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1458/
2016, som följer:

13 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Oberoende av skyldigheten att erbjuda arbete enligt 2 kap. 5 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 6 §

2) får en förening, en stiftelse eller ett registrerat religionssamfund anställa en sådan arbetslös person som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och som varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av det stöd eller den subvention som avses i 7 eller 7 a kap. i den lagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 1 kap. 5 § och 11 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 11 kap. 2 § 5 mom. 4 punkten,
sådan den lyder i lag 1217/2005, och
ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 11 punkten, sådan den lyder i lag 918/2012, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *lönesubventionerat arbete* arbete enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 11 punkten i lagen om offentlig
arbetskrafts- och företagsservice,

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 92 § 13 punkten, sådan den lyder i lag 929/2012,
och
ändras 127 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 1132/2021, som följer:

127 a §

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård eller stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Avdrag beviljas heller inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 56 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 1361/2021, som följer:

56 §

Arbetsgivaren får utöver vad som föreskrivs i 7 § för utbildning av en arbetstagare som arbetat inom näringsverksamheten göra ett utbildningsavdrag enligt 2–4 mom. i denna paragraf när utbildningen baserar sig på en i 9 § i samarbetslagen (1333/2021) avsedd utvecklingsplan eller en i

Betänkande AjUB 25/2022 rd

3 § i lagen om ekonomiskt understödd utveckling av yrkeskompetensen (1136/2013) avsedd utbildningsplan, om

3) ingen lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och inget sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år enligt 7 a kap. i den lagen under skatteåret har beviljats för kostnaderna för avlöning av arbetstagaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) 10 f § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 1362/2021, som följer:

10 f §

Arbetsgivaren får utöver vad som föreskrivs i 6 § för utbildning av en arbetstagare som arbetat inom jordbruket göra ett utbildningsavdrag enligt 2–4 mom. i denna paragraf när utbildningen baserar sig på en i 9 § i samarbetslagen (1333/2021) avsedd utvecklingsplan eller en i 3 § i lagen om ekonomiskt understödd utveckling av yrkeskompetensen (1136/2013) avsedd utbildningsplan, om

3) ingen lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och inget sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år enligt 7 a kap. i den lagen under skatteåret har beviljats för kostnaderna för avlöning av arbetstagaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande AjUB 25/2022 rd

Helsingfors 9.2.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Aino-Kaisa Pekonen vänst
vice ordförande Katja Taimela sd
medlem Kim Berg sd
medlem Bella Forsgrén gröna (delvis)
medlem Rami Lehto saf
medlem Markus Lohi cent
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Jukka Mäkynen saf
medlem Anders Norrback sv
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Arto Satonen saml
medlem Ruut Sjöblom saml
medlem Riikka Slunga-Poutsalo saf
medlem Sofia Virta gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.